

Torben Hjul Andersens prædiken ved takke- og mindegudstjeneste

Taler

Torben Hjul Andersen
Domprovst over Haderslev Stift

Dato

5. maj 2018

Sted

Haderslev Domkirke

Omstændigheder

Denne prædiken blev holdt ved en takke- og mindegudstjeneste, som Haderslev Stift afholder hvert år i anledning af Befrielsen med lystænding på kasernen og gudstjeneste i Haderslev Domkirke.

Prædikentekst

Johannesevangeliet kapitel 6, vers 5-13

1 I denne uge var der en pensionist, som fortalte mig, at han som ung værnepligtig havde været med til at tænde lysene i kasernens vinduer til lysfesten d. 4. maj om aftenen. Og slukke dem igen da festen var slut. ”Der var mange,” sagde han.

5 Det tænkte jeg på i går aftes, da jeg så det flotte show på kasernens mur og da jeg så de mange lys blive tændt i vinduerne. Der er mennesker, som har gået i de mørke rum og har tændt lys, mange lys, et lys i hvert vindue, så os der så på det kunne nyde synet og blive bevæget over det som vi så, og over den historie, som det minder os om.

10

Måske er der også nogen her i kirken, som har været med til at tænde lys. Vil I ikke lige række hånden op, hvis I har været med til at tænde lys.

Tak for lysene.

15

Jeg forestiller mig, at den enkelte, som gik rundt i de mørke rum ikke kunne forestille sig, hvad det betød, at han eller hun gik rundt i mørket og tændte lys. Vi kunne se resultatet og kunne se, at hvert eneste menneskes gerning var med til at give lys.

20

Måske var det også sådan for den enkelte allierede soldat, som kæmpede mod nazisme og undertrykkelse. Måske følte det f.eks. at vogte et vejkryds på samme måde, som at tænde et lys i et mørkt værelse – man kunne ikke se helheden. Eller for den enkelte frihedskæmper, der cyklede rundt med illegale blade under

kartofler og mel i indkøbskurven. Kan den enkelte og i en offentlighed helt ukendte person virkelig gøre en forskel?

Vinduerne i går aftes mindede os om den enkeltes betydning.

30

Når vi læser i Bibelen kan vi på hver eneste side læse om det enkelte menneskes betydning. Jeg har valgt en beretning fra Johannesevangeliet, hvor der er en meget vigtig person, som slet ikke er nævnt. Når jeg nu om lidt læser fra Johannesevangeliet kap. 6, kan I så overveje, hvem den vigtige person er, som slet ikke er nævnt.

35

Nu vil jeg bede jer rejse jer og høre det hellige evangelium ifølge evangelisten Johannes:

40 *Da Jesus løftede blikket og så, at en stor skare kom hen imod ham, sagde han til Filip: »Hvor skal vi købe brød, så disse folk kan få noget at spise?« Men det sagde han for at sætte ham på prøve, for selv vidste han, hvad han ville gøre. Filip svarede ham: »Brød for to hundrede denarer slår ikke til, så de kan få bare en lille smule hver.« En af hans disciple, Andreas, Simon Peters bror, sagde til ham:*
45 *»Der er en lille dreng her, han har fem bygbrød og to fisk; men hvad er det til så mange?« Jesus sagde: »Få folk til at sætte sig.« Der var meget græs på stedet. Mændene satte sig; de var omkring fem tusind. Så tog Jesus brødene, takkede og delte ud til dem, der sad der; på samme måde også af fiskene, så meget de ville have. Da de var blevet mætte, sagde han til sine disciple: »Saml de stykker*
50 *sammen, som er tilovers, så intet går til spilde.« Så samlede de dem sammen og fyldte tolv kurve med de stykker af de fem bygbrød, som var tilovers efter dem, der havde spist.*

55

Hvem er den person, som slet ikke er nævnt i fortællingen om Jesus der mætter 5000 mand med en lille drengs fem bygbrød og to fisk? Jesus er hovedpersonen; ham der mætter menneskene med brød og fisk, ham der gør det, som er umuligt for mennesker; ham, som senere siger om sig selv: Jeg er livets brød. Det brød, som kan mætte et menneskeliv for den sult, som ikke kun føles i maven men i hele kroppen. Samspillet mellem Jesus og den person, som ikke er nævnt i beretningen siger noget vigtigt om menneskelivet og vores opgave som mennesker – også i dag.

60

Hvem er den vigtige person, som ikke er nævnt? Det er den lille drengs mor. Da

65 drengen om morgenen kom og sagde, at han ville gerne ud for at høre Jesus
fortælle om Guds rige, så har denne mor ikke blot sagt: Ja, min dreng. Hun har
også sørget for at han havde en god madpakke med. Hun har også gennem hele
drengets opvækst lært ham, at maden, brødet og fiskene; at det er Guds gode
gaver, som vi skal dele med hinanden. Så bliver det til velsignelse både for os og
70 for vores medmennesker. For hvis moderen ikke havde vist den omsorg for sin
dreng, at hun sørgede for en god og solid madpakke, så havde denne dag haft et
andet forløb. Og hvis moderen ikke havde lært sin søn, at man deler Guds gode
gaver med hinanden – så drengen havde skjult sin madpakke - så var brødene
ikke blevet til velsignelse for tusinder af mennesker.

75

Det var hendes omsorg og hendes kærlighed, som Jesus takkede for, velsignede
og delte ud til tusinder.

Det er sådan en beretning, som vi skal fortælle, når andre spørger om det enkelte
80 menneskes indsats nytter noget. Det kan også være os selv, som opgivende
spørger om jeg har værdi og betydning og om min gerning egentlig betyder
noget. Så skal vi fortælle om den lille drengs mor, som sikkert ikke ville tillægge
sig selv en stor betydning. Hun gjorde jo blot det, som hun skulle, ville hun
sikkert sige.

85

Ja det gjorde hun, men hendes indsats bar frugt. Hun havde betydning. Hendes
helt almindelige gerning havde konsekvenser. Sådan som det også har at tænde
lys – og al anden indsats for fællesskabet og for vores land.

90 Den er sådan en beretning, som vi skal fortælle, når nogen eller vi selv spørger
om det betyder noget om vi bygger op eller nedbryder i vores fællesskaber. Når
vi eller andre bliver i tvivl om det har betydning om vi bruger løs af jordens
ressourcer eller om vi – også som enkeltpersoner - passer på vores klode; om det
har betydning om vi bygger hinanden op med vores ord eller vi nedbryder
95 hinanden. Vores ord og den måde, som vi taler om og taler til hinanden kan
bygge op eller bryde mennesker og fællesskaber ned. Er vi som drengens mor der
både giver madpakker med, og som også har lært os betydningen af at dele livet i
vores fællesskaber.

100 Det er sådan en beretning, som vi skal fortælle, når nogen eller vi selv spørger
om det har betydning om vi bryder fællesskaberne ned ved at gøre
fortællingerne for små. Gøre verden entydig og letfattelig, selv om vi godt ved, at

105 verden er stor og kompleks. Den dag gik drengen ud til Jesus fordi han ville høre
mere om livet og om Gud end han kunne sige sig selv. Han kendte sin egen
verden, men han havde modet til at blive udfordret af andre tanker, til at få sit
liv og sin verden belyst af Guds kærlighed. Han kom med det, som han kendte –
sin madpakke – og gennem Jesu ord blev verden større. Tænk om drengen
110 havde sagt at min verden og det, som jeg kender er nok til mig selv. Så var det
blevet en lille fortælling, som ikke havde handlet om andet end det lille
menneske. Drengen havde modet til at bidrage, dele, blive udfordret og med tak
til Gud for hans kærlighed åbnede Jesus livet op. Hele Jesu gerning handlede om
at åbne livet op. Påskemorgen åbnede Gud livet helt op, så selv dødens sten ikke
115 kan spærre for Guds kærlighed. Så denne beretning kalder os ud i den krævende
proces og givende proces med at gøre fortællingerne store og fælles.

I dag, d. 5. maj 2018 holder vi takke og mindegudstjeneste fordi mennesker før
os ikke blot tænkte at det var andres ansvar, men selv handlede. Allierede
soldater, krigssejlere, frihedskæmpere, mange helt almindelige mennesker, som
120 aldrig bliver nævnt i nogen historiebog. Store eller små handlinger, men det har
haft betydning – som et enkelt lys i et vindue. Vi mindes og takker for at de ikke
holdt sig for sig selv, men turde dele og give – nogle en madpakke, andre gav
deres liv.

125 Må vi gå herfra med taknemmelighed og med større mod til at dele vores
madpakke så vi bygger fællesskab og samfund op, her i vores egn, i vores land, på
vores klode.

Amen.

130

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

135

Tags

Danmarks besættelse 1940-1945, Mindetale, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/torben-hjul-andersens-praediken-ved-takke-og-mindegudstjeneste-2018>

140